

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

เรื่อง

การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. 2551

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลปันเต^๑
อำเภอคำนวน จังหวัดพัทลุง

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลปันแต
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. 2551

*****

หลักการ

การออกข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลปันแต เรื่องการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. 2551 เพื่อที่จะรักษาสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนและการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนในชุมชนจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ โดยพิจารณาจากสัตว์ที่นำมาเลี้ยงไว้ในความครอบครองเป็นเจ้าของหรือปล่อยสละจากการครอบครองปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์โดยปราศจากการควบคุม อาจเป็นปัญหาต่อผู้เลี้ยงชุมชนและสิ่งแวดล้อมได้ เช่น เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์นำโรคจากสัตว์ไปสู่คน เช่น เชื้อไวรัส , โรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบ , โรคแอนแทรคซ์ , โรคป่าและเทาเปื้อย , โรคพิษสุนัขบ้า , โรคไข้หวัดคน รวมถึงกรณีที่เกิดจากสัตว์ทำร้ายคน นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดเหตุรำคาญ เช่น ส่งกลิ่นเหม็นของมูลสัตว์ การปล่อยน้ำเสียของมูลสัตว์ จากคอกที่เลี้ยง เสียงรบกวนจากการร้องของสัตว์ อันจะส่งผลต่อสุขภาพของชุมชนและสิ่งแวดล้อมดังกล่าว

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสถาบันและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา 71 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจในการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลและประกอบกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 29 , มาตรา 50 ซึ่งบัญญัติให้ตราเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลปันแต่
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ. 2551

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ประกอบกับมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 องค์การบริหารส่วนตำบลปันแต่ ออกข้อบัญญัติไว้โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปันแต่ และนายอำเภอawan ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลปันแต่ เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. 2551 ”

ข้อ 2 ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปันแต่ เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผยแพร่ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลปันแต่ แล้ว 7 วัน

ข้อ 3 บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือเปลี่ยนกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ 4 ในข้อบัญญัตินี้

“ การเลี้ยงสัตว์ ” หมายความว่า การมีสัตว์ไว้ในครอบครองและคุ้มครองไว้ในบ้านรักษาตลอดจนให้อาหารเป็นอาชญากรรม

“ การปล่อยสัตว์ ” หมายความว่า การสละการครอบครองสัตว์ หรือปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เดิมสัตว์โดยปราศจากการควบคุม

“ เจ้าของสัตว์ ” หมายความว่า รวมถึงผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“ สถานที่เลี้ยงสัตว์ ” หมายความว่า คอกสัตว์ ทรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่ในลักษณะอื่นที่มีการควบคุมของเจ้าของสัตว์

“ ที่หรือทางสาธารณะ ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญญาได้

“ เจ้าพนักงานห้องถิน ” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปันแต่

ข้อ 5 เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้พื้นที่ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลปันแต่ เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ดังนี้

(1) ให้พื้นที่ต่อไปนี้ เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ได้แก่ โค กระบือ สุกร สุนัข เมวไก่ เป็ด ห่าน นกชนิดต่าง ๆ จะระเข้ เต่า ตะพาบน้ำ ตะ瓜ด ฯ โดยเด็ดขาด ซึ่งไม่ได้ปฏิบัติตามข้อ 5 (2)

1.1 เขตชุมชนที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น

1.2 เขตสาธารณะหรือเขตทางหลวงชนบท

1.3 เขตวัดหรือเขตสถานที่ราชการ

1.4 เขตสถานที่ห้องเที่ยว

~~1.5 เขตพื้นที่สวนยางพารา และสวนผลไม้~~

1.6 เขตพื้นที่นาข้าว

(2) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเดี่ยงหรือปล่อยสัตว์เกินจำนวนที่กำหนด หมายความว่า นอกจากจะกำหนดเขตห้ามเดี่ยงหรือปล่อยสัตว์โดยเด็ดขาดแล้วอาจจะกำหนดให้เป็นเขตห้ามเดี่ยง เกินกว่าจำนวนที่กำหนดก็ได้ ทั้งนี้ต้องกำหนดชนิดและประเภทของสัตว์ที่ห้ามไว้ให้ชัดเจน เช่น

2.1 เขตชุมชนที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น

2.1.1 สัตว์ที่เดี่ยงลูกค้ำยนม ได้แก่ โค กระบือ สุกร สุนัข แมว ฯลฯ ต้องเดี่ยงไม่เกินกว่า 30 ตัว

2.1.2 สัตว์ปีก ได้แก่ ไก่ เป็ด ห่าน นก ชนิดต่างๆ ต้องเดี่ยงไม่เกิน 40 ตัว

2.1.3 สัตว์เลี้ยงคลาน ได้แก่ จระเข้ ตะพาบนำ้ เต่า ตะกวด ฯลฯ ต้องเดี่ยงไม่เกิน 30 ตัว

2.2 เขตสาธารณณะหรือเขตทางหลวงชนบท

2.2.1 สัตว์ที่เดี่ยงลูกค้ำยนม ได้แก่ โค กระบือ สุกร สุนัข แมว ฯลฯ ต้องเดี่ยงไม่เกินกว่า 15 ตัว และต้องเดี่ยงห่างจากเขตสาธารณณะหรือ เขตทางหลวงชนบท อิ่ริ่งน้อย 100 เมตร

2.2.2 สัตว์ปีก ได้แก่ ไก่ เป็ด ห่าน นก ชนิดต่างๆ ต้องเดี่ยงไม่เกิน 15 ตัว และต้องเดี่ยงห่างจากเขตสาธารณณะหรือเขต ทางหลวงชนบท อิ่ริ่งน้อย 100 เมตร

2.2.3 สัตว์เลี้ยงคลาน ได้แก่ จระเข้ ตะพาบนำ้ เต่า ตะกวด ฯลฯ ต้องเดี่ยงไม่เกิน 15 ตัว และต้องเดี่ยงห่างจากเขตสาธารณณะหรือ เขตทางหลวงชนบทอิ่ริ่งน้อย 100 เมตร

2.3 เขตวัดหรือสถานที่ราชการ

2.3.1 สัตว์ที่เดี่ยงลูกค้ำยนม ได้แก่ โค กระบือ สุกร สุนัข แมว ฯลฯ ต้องเดี่ยงไม่เกินกว่า 7 ตัว

2.3.2 สัตว์ปีก ได้แก่ ไก่ เป็ด ห่าน นก ชนิดต่างๆ ต้องเดี่ยงไม่เกิน 7 ตัว

2.3.3 สัตว์เลี้ยงคลาน ได้แก่ จระเข้ ตะพาบนำ้ เต่า ตะกวด ฯลฯ ต้องเดี่ยงไม่เกิน 7 ตัว

2.4 เขตสถานที่ท่องเที่ยว

2.4.1 สัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนม ได้แก่ โค กระปือ สุกร สุนัข แมว ฯลฯ ต้องเลี้ยงไม่เกินกว่า 5 ตัว

2.4.2 สัตว์ปีก ได้แก่ ไก่ เป็ด ห่าน นก ชนิดต่างๆ ต้องเลี้ยงไม่เกิน 5 ตัว

2.4.3 สัตว์เลี้ยงคลาน ได้แก่ จระเข้ ตะพาบนำ้า เต่า ตะ瓜ด ฯ ต้องเลี้ยงไม่เกิน 5 ตัว

2.5 เขตพื้นที่สวนยางพาราและสวนผลไม้

- ถ้าหากไม่ใช่พื้นที่สวนยางพาราและสวนผลไม้ของตนเองห้ามมิให้ผู้อื่นที่ไม่ใช่เจ้าของพื้นที่นำสัตว์มาเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์โดยเด็ดขาด เว้นแต่ได้รับอนุญาตเข้าของพื้นที่สวนยางพาราและสวนผลไม้

2.6 เขตพื้นที่นาข้าว

- ถ้าหากไม่ใช่พื้นที่นาข้าวของตนเองห้ามมิให้ผู้อื่นที่ไม่ใช่เจ้าของพื้นที่นำสัตว์มาเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์โดยเด็ดขาด เว้นแต่ได้อนุญาตเข้าของพื้นที่นาข้าว

(3) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ต้องอยู่ภายนอกตามมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

หมายความว่า ราชการส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดให้เขตพื้นที่ใดหรือทั้งหมดเป็นเขตที่อนุญาตให้มีการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ชนิดใดก็ได้โดยกำหนดให้มีมาตรการป้องกันหรือเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้ผู้ประกอบการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ดังกล่าวต้องปฏิบัติหรือจัดการให้มีขึ้นทั้งนี้โดยการนำ “มาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการ” มากำหนดเพื่อมิให้เกิดปัญหาสุขาภิบาลลิงแวงล้อมสุขลักษณะหรือก่อให้เกิดเหตุร้ายภัยกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดอาคารและสถานที่ คอกสัตว์ ทรงสัตว์ ตัวสัตว์ การกำจัดมูลสัตว์และสิ่งปฏิกูลต่างๆ การบำบัดน้ำเสีย รวมทั้งการควบคุมโรคติดต่อ การฉีดวัคซีน เป็นต้น เช่น

3.1 เขตที่พักอาศัยเป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท สุกร หากเลี้ยงตั้งแต่ 20 ตัว ขึ้นไป ต้องจัดทำถังหมักแก๊ส (ระบบกำจัดนูลสุกร) อย่างน้อย 1 ถัง หรืออยู่ภายนอกตามมาตรการดูแลขององค์กรบริหารส่วนตำบลปั้นแต

3.2 เขตห่างจากชุมชนเป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท โค กระปือ สุนัข แมว ไก่ เป็ด ห่าน นก ฯลฯ ต้องมีคอก ทรงขัง หรือ มีการควบคุมของเข้าของสัตว์ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงหรือโดยวิธีอื่นใดก็ตามที่ไม่ทำให้เสื่อม และเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ต้องห่างจากเขตชุมชนไม่น้อยกว่า 300 เมตร หรืออยู่ภายนอกตามมาตรการดูแลขององค์กรบริหารส่วนตำบลปั้นแต ยกเว้นสัตว์ประเภทสวยงามที่เลี้ยงไว้ดูเล่น

ข้อ 6 ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะอันเป็นการฝ่าฝืนข้อ 5 โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังไม่มีผู้โดยมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืน ให้สัตว์นั้นตกเป็นขององค์กรบริหารส่วนตำบลปั้นแต่ถ้าการกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่น หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้นตามควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้ เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อใดหักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดและค่าเดียงคูสัตว์แล้วให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่งและเจ้าของสัตว์มาของรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเดียงคูสัตว์ให้แก่องค์กรบริหารส่วนตำบลปั้นแต่ ตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบนั้นเป็นโรคติดต่ออันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำการตามที่เห็นสมควรได้

ข้อ 7 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 44 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในเขตอำนาจขององค์กรบริหารส่วนตำบลปั้นแต่ ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ข้อ 8 ผู้ได้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(บทกำหนดโทษของกรณีการฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา 29 คือ โทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท ตามมาตรา 73 วรรคสอง)

ข้อ 9 ให้นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลปั้นแต่ เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจขอกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ 13 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2551

(ลงชื่อ)
(ลงชื่อ)

(นายสาโรจน์ บุญเรืองขาว)

นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลปั้นแต่

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(นายปิติเลิศ สุวรรณเกษมา)

นายอำเภอคนบุญ